

DİJİTAL OKURYAZARLIK

TEMEL KAVRAMLAR

ÖĞR.GÖR. MEHMET YILDIZ

DİJİTAL OKURYAZARLIK

- Okuryazarlık denilince **aklımıza ilk okuma, yazma, konuşma** ve **dinleme** gelmektedir.
- **Okuryazarlık, bir toplumdaki gelişmişlik düzeyini tanımlayan önemli göstergelerden bir tanesidir.**

DİJİTAL OKURYAZARLIK

- Dijital okuryazarlık; üzerinde uzun süredir tartışılan, terminolojisi oturmuş, gerekleri yerine getirilen/getirilmeye çalışılan, gelişmiş ülkelerin felsefesini iyi anladığı, uyguladığı, bu kültüre sahip olduğu ve gerekli faydayı sağladığı bir konudur.

DİJİTAL OKURYAZARLIK

- Dijital okuryazarlık; telefon, tablet ve bilgisayar gibi ağ cihazları aracılığıyla *bilgiyi bulma, anlama, analiz etme, üretme ve paylaşma* becerilerini ifade eder.

Dijital Okuryazarlık Türleri Nelerdir?

Teknoloji
Okuryazarlığı

İnternet
Okuryazarlığı

Sosyal Medya
Okuryazarlığı

İletişim
Okuryazarlığı

Bilgisayar
Okuryazarlığı

İnternet Okuryazarlığı

- İnternet ortamında bilgiyi okumak, bilgi paylaşmak, yorumlar yapmak gibi eylemleri gerçekleştirebilmeyi kapsayan bir terimdir.

Sosyal Medya Okuryazarlığı

- Sosyal medya mecralarındaki bilgi, mesaj, gönderi ve haberleri yorumlayabilme, kullanabilme ve sorgulayabilme becerileridir.

Bilgisayar Okuryazarlığı

- Bir bilgisayarı ve diğer ilgili teknolojileri kullanma bilgi ve becerisine sahip bireyleri tanımlamak için kullanılan bir terimdir.

Teknoloji Okuryazarlığı

- Kişilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini, hayatlarının farklı alanlarında ve başkalarıyla kurdukları iletişimde kullanması için sahip olması gereken becerilerdir.

Dijital Okuryazarlığın 3 Ana İlkesi

KULLANMAK

- Bilgisayar programlarını kullanmak, arama motorları gibi bilgi kaynaklarına erişim için daha gelişmiş daha etkili yeteneklere kadar uzanmaktadır.

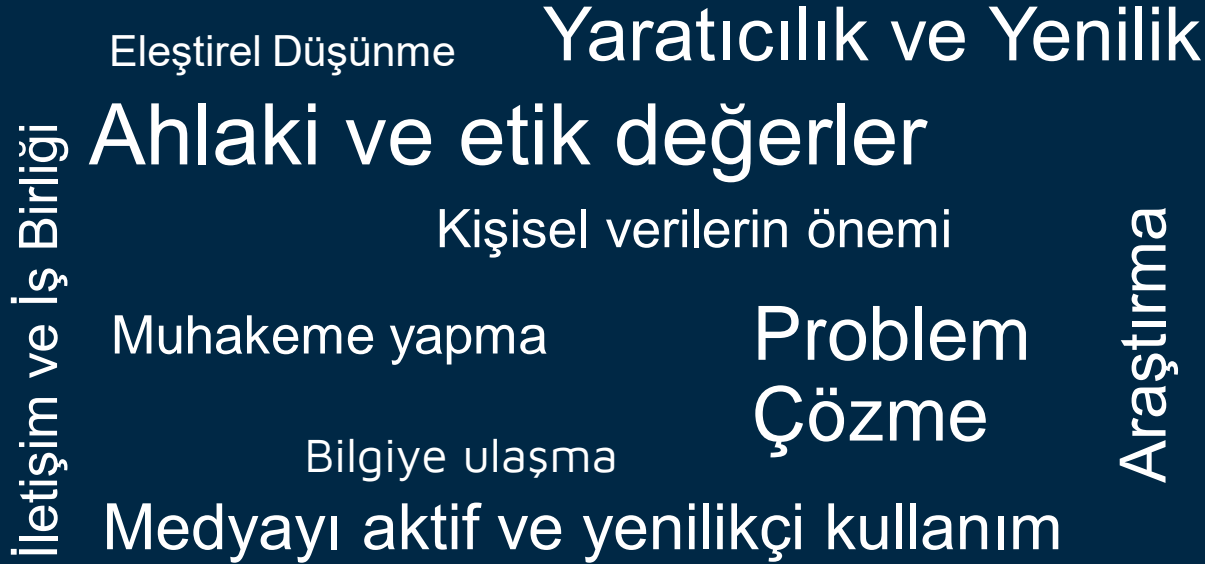
ANLAMAK

- Dijital medyayı anlamamıza ve eleştirel olarak değerlendirmemize yardımcı olmaktadır.

OLUŞTURMAK

- Çeşitli dijital medya araçları ile içerik üretme ve etkili bir şekilde iletişim kurma becerisidir.

Neden Dijital Okuryazarlık ?

Dijitalleşen dünya ile hayatımıza giren dijital okuryazarlık kavramı, dijital mecradaki içerik ve eylemleri doğru anlamak ve yorumlamak açısından önemlidir.

Bilinçli bir Dijital Okuryazar olmak;

- Dijital dünyanın fırsat ve tehditlerini bilmek,
- Elektronik ortamlarda araç, gereç, uygulama, yazılım veya ürünlerden bilinçli bir şekilde kullanmak,
- Olaylara eleştirel ve bütüncül bakarak neden-sonuç ilişkilerini kurmak,
- Etik kurallara uymak, uymayanları ise uyarmak.

Bilinçli bir Dijital Okuryazar olmak;

- Doğru bilgiye erişme yollarını bilmek,
- Sanal ortamın aynı zamanda iyi bir eğitim ortamı olduğunu bilmek,
- Mahremiyeti koruyarak dijital ortamlarda içerik üretmek,
- Sağlığı etkileyen olumsuz durumların farkında olmak,
- Dijital çalışır, üretir, kullanır, yönetir, paylaşır, satar veya pazarlar olmak,

DİJİTAL VATANDAŞ

Dijital vatandaşlık (siber vatandaşlık veya e-vatandaşlık), bilgi teknolojilerini düzenli olarak etik, eleştirel ve güvenli bir şekilde kullanma becerisini ifade eder.

İnterneti doğru, etkin ve etik kullanma becerisi sizin iyi bir “dijital vatandaş” olduğunuzun bir göstergesidir.

Dijital Dünyanın Etkin, Verimli, Etik Ve Güvenli- Kullanılmasına Katkı Sunabilecek Önemli Konu Başlıkları.

İnternet

Ticaret

Hukuk

İletişim

Sağlık

Haberleşme

Yapay Zeka

Güvenlik

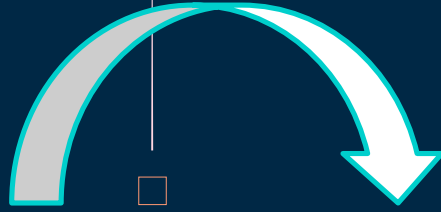

Etik

Dijital Maslow İhtiyaçlar Hiyerarşisi Açısından Dijital Okuryazarlık İlişkilendirmesi

Dijital okuryazarlık kavramı bu açıdan değerlendirildiğinde, Maslow'un hiyerarşisi ile dijital okuryazarlık örtüştürülerek Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi açısından bakıldığında ilk iki adım nispeten karşılanırsa da diğer adımların tam olarak karşılanmadığı söyleyebiliriz.

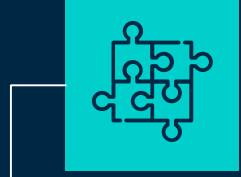
- Dijital Okuryazarlıktan Dijital Üretkenliğe (Okur-Yazar-Sever-Üretir-Yönetir-Paylaşır-Satar) Geçiş
- Bir fikri teknolojiye ve inovasyona dönüştürmek...

- Veriden bilgiye, bilgiden özbilgiye ve sonuçta ise özbilgiden değer elde etmenin yollarını bilmek, uygulamak ve değer elde etmek,
- Bilgi ve yetenek birikimine önem vermek,
- Fikir geliştirici ortamlar oluşturmak ve yaygınlaştırmak,
- Akademi-sanayi iş birliğini geliştirmek,
- Belirli alanlarda kümelenmelerin sayısını arttırmak ve odak alan birlikteliklerini genişletmek,
- Ortak çalışma alanları oluşturmak,
- Açık kaynakları ve ortamları çoğaltmak,
- Fikirlerin teknolojiye dönüştürülmesini fonlamak,
- Bilgi, teknoloji ve iş geliştirme yaklaşımlarını bilmek ve uygulamak, gerekir.

- Dijital Üretkenliği Hızlandırıcı Bir Faktör Olarak Açık Kaynak Yaklaşımları

- “Açık Kaynak”, “Açık Toplum”, “Açık Bilim”, “Açık Veri” gibi kavramlar son yıllarda gündemde olan, üzerinde çokça durulan ve iyi örneklerle sahip konuların başında gelmektedir.
- Ülkelerin gelişimine büyük katkı sağlayan bilimsel ve akademik çalışmaların gerek sayı gerekse kalitesini artıran açık kaynak (open source), toplumların gelişimi için hayata geçirilen bir felsefedir

Dünya Açık Kaynak Çerçevesi (Bradley, 2007).

Açık Veri

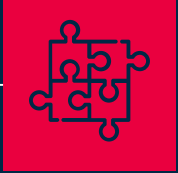
Açık Kaynak

Açık Erişim

Açık Eğitim
Kaynakları

Bilimsel Sosyal Ağlar

Açık Bilgisayar Bilimi

Açık Makale
İnceleme

- Dijital dünyada okuryazar olmak için bu dünyanın farkında olmak, açık kaynak felsefesini iyi bilme hem bundan faydalanmak hem de buna katkı sağlama gereklidir. Ülkemiz için önem arz eden öncelikli hususlardan birisi olan Açık Bilime katkı konusuna daha çok odaklanmalı, hem buna katkı sağlanmalı hem de gelişmesinin önü açılmalıdır.

DİJİTAL OKURYAZARLIK

TEMEL KAVRAMLAR

Teşekkürler...